

Foto profimedia.cz

NEPRODĚLAT. Údržba větrných elektráren má ekonomický smysl jen ve dnech bez větru, kdy nemohou vyrábět elektrickou energii. Proto je důležitá podrobná znalost lokálního počasí.

Soláry a větrníky otevřely výnosný byznys s počasím

■ Z rozmachu větrných a slunečních elektráren se zrodil nový byznys s meteorologickými předpověďmi. Specializované firmy, které dokážou předpovídat výrobu v konkrétním zdroji, vydělávají desítky milionů eur.

Jan Stuchlík

Pro vlastníky elektráren jsou přesné předpovědi počasí klíčové z hlediska návratnosti investic. Musejí totiž provozovateli přenosové soustavy den dopředu nahlásit plánovanou výrobu. Pokud se v odhadu spletou, musejí nedodanou elektřinu nakoupit na trhu, prodat přebytek nebo zaplatit pokutu za nesplnění výroby. Tyto dodatečné náklady se u velkých solárních elektráren mohou vyšplhat do statisíců korun ročně.

„V některých zemích, ve kterých působíme, například v Maďarsku a Rumunsku, je finanční odpovědnost za rozdíl mezi skutečnou a předpokládanou výrobou na následující den přenesena přímo na provozovatele fotovoltaických elektráren.

V případě nedodržení stanovené odchylky je provozovatel penalizován,“ vysvětluje nezbytnost přesných předpovědí Lukáš Porkert ze společnosti Photon Energy Control, která je dcerou solární skupiny Photon Energy.

Meteorologické modely pomáhají také při plánování odstávek a údržby, která se dělá ve dnech s nízkým osvitem, aby se minimalizovaly ztráty z nevyrobené elektřiny. Předpovědi pomáhají také doladovat výhledy výroby v elektrárnách během dne. Obchodníci se díky nim mohou efektivněji rozhodovat na vnitrodenním trhu s elektřinou, kde si účastníci vyměňují přebytečnou či chybějící elektřinu až do jedné hodiny před skutečnou dodávkou.

„V praxi lze nakupovat buď surové veličiny, jako jsou osvit, oblačnost či srážky, ze kterých lze vypočítat předpokládanou výrobu pro konkrétní elektrárnu, nebo se dají kupovat hotové předpovědi výroby v megawatt hodinách na každou hodinu,“

doplňuje František Smolka. Je spolumajitelem firmy Solar Global Energy specializované na výkup elektřiny ze solárních elektráren.

Z dat o chování elektrických soustav lze vysledovat, že celková odchylka nahlá-

šené a skutečné výroby velmi závisí na neočekávaných změnách počasí. Předpovědní modely bývají nejpřesnější v létě, naopak v zimě přesnost klesá. Výrobu elektřiny ovšem mohou

ovlivnit také události, které s množstvím mraků na obloze nesouvisí a meteorologické modely je nedokážou správně předpovědět.

Například 5. dubna 2014 se nad Evropu dostal obří mrak jemného saharského písku, který snížil účinnost fotovoltaických panelů. Podle německé meteorologické služby Deutsche Wetterdienst chyba v předpovědi výroby pro ten den, která nebrala působení písku v potaz, dosáhla deseti gigawattů. To je několikanásobek dostupného výkonu pro udržování rovnováhy v síti.

Na vnitrodenním trhu si obchodníci vyměňují chybějící či přebytečnou elektřinu až do hodiny před dodávkou do sítě.

Ubylo velkých fúzí, které řešil regulátor

Antimonopolní úřad zahájil loni 39 nových správních řízení, což je o pět méně než v přecházejícím roce. Vyplývá to z výroční zprávy úřadu za loňský rok. Velké fúze, které ÚOHS ze zákona posuzuje, musejí splňovat několik podmínek. Jednou z nich je to, že celkový čistý roční obrát fúzujících společností přesahuje 1,5 miliardy korun.

V oblasti fúzí loni antimonopolní úřad vydal 38 rozhodnutí, z toho osm ve standardním řízení a třicet ve zjednodušeném. Pouze jediný případ se navíc dostal do pětiměsíční

procedury. V ní ÚOHS řeší fúze, které mohou vzbuzovat obavy z narušení hospodářské soutěže, nakonec ale loni žádné podmínky neukládal ani žádné spojení nezakázal.

Tím nejsložitějším případem byl projekt společnosti Radiohouse, která prodává reklamní čas v rádiích a je společným podnikem skupin Media Bohemia a Lagardère Active ČR. Úřad si v tomto případě vyžádal informace od konkurentů, analyzoval strukturu a fungování jednotlivých trhů. Nakonec záměr společnosti schválil bez podmínek. /čtk/

RENOVACE EXPRESŮ

Foto čtk

VLAKY PENDOLINO představují pro České dráhy i po téměř třinácti letech provozu prémiové vozy a budou dál zajišťovat rychlé expresní linky. Soupravy právě procházejí modernizací, která u jedné soupravy vychází zhruba na 35 milionů korun. Renovovaná pendolina dostanou nová sedadla, vizuální informační systém, dětské kino, nové obložení stěn a zmodernizované toalety. První opravené vlaky vyjely do provozu loni.